

ELVERUM
KOMMUNE

TERTIALRAPPORT 1. tertial 2021

Innhold

Kommunedirektørens oppsummering	2
Overordnede mål og utvikling	3
Overordnede mål	3
Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning.....	5
Lønns- og pensjonsreserven	7
Korona 2021 (Covid-19)	7
Tjenesteområder under tilsyn	9
Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2021 – 2024	12
Oppfølging av politiske vedtak per 1. tertial 2021	14
Bemanningsoversikt	17
Sykefravær	18
Finansforvaltning	19
Nøkkeltall	19
Lån til finansiering av kommunale investeringer	19
Formidlingslån/Startlån	19
Budsjetterte renteinntekter og -utgifter.....	19
Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprgnose ordinær drift	21
Innledning	21
Politisk styring	22
Administrasjon	22
Barnehage	22
Skole.....	22
Barnevern.....	23
Helse - forebygging og behandling	23
Pleie og omsorg.....	24
Sosial tjenestebistand	26
Sosial – økonomisk bistand	27
Kultur og religiøse formål.....	27
Teknisk forvaltning.....	27
Teknisk drift.....	28
Næringsutvikling	28
Fellesfunksjoner	28
Oppsummert prognose for 2021	29
Investeringsprosjekter - status	31

Kommunedirektørens oppsummering

Tertialrapport 1/2021 viser kommunens økonomiske situasjon pr 30.04.2021, en kort status fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunen med hensyn til måloppnåelse i tjenesteproduksjonen og status i pågående utviklingsarbeid. Videre redegjøres det for status på planlagte investeringsprosjekter, bemanningsoversikt, sykefravær/nærvær, oppfølgingen av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplanen, oppfølging av politiske vedtak gjennom driftsåret og status på tjenesteområder under tilsyn.

Tertialrapporteringen gjøres blant annet for å ha kontroll på den økonomiske utviklingen, og sjekke at budsjettforutsetningene for inneværende år stemmer. Årets budsjett vil også danne grunnlag for neste års budsjett. Det å foreta en kontroll av årets budsjett mot drift er derfor en forutsetning for å ha realistiske rammer som grunnlag for neste års budsjettering.

Når det gjelder Koronasituasjonen har Elverum kommune hatt større utfordringer vedrørende smitte og utbrudd enn samme tid i 2020. Starten av året var preget av utbrudd på Moen sykehjem og mange smittede i mars og april. I april var det særlig utbruddet i tilknytning til Ydalir skole som preget kommunen. Det har vært krevende og mye arbeid med å følge opp TISK-strategien, (testing, isolering, sporing, karantene) ved smitteutbrudd. Ansatte har jobbet sent og tidlig for å ivareta strategien.

Ved inngangen 2021 fikk kommunen også direktiver fra sentrale myndigheter om å starte planlegging for massevaksinering av innbyggerne. Kommunen har etablert en egen avdeling for å kunne håndtere vaksineringen. For å kunne bemanne opp en avdeling som skulle håndtere vaksineringen har ansatte blitt tatt ut av opprinnelige funksjoner for å kunne bekle nye og midlertidige funksjoner. Det har vært vist et stort engasjement og fleksibilitet fra ansatte sin side for å få vaksineringen gjennomført. Det har vært lite forutsigbarhet og knappe frister å forholde seg til i planleggingen av vaksineringen.

Samlet sett vil Kommunedirektøren si at kommunen har håndtert korona situasjonen særdeles bra takket være dyktige og fleksible ansatte. Elverum kommune hadde ikke klart å håndtere utfordringen uten hjelp fra frivillig sektor. Røde kors har bidratt på kommunens teststasjon fra første dag hver dag. Frivillighetssentralen, Lions og Røde kors har bidratt på vaksinehuset. En stor takk til de frivillige organisasjonene. Innbyggernes innsats med å følge de generelle smittevernreglene og ellers anbefalinger gitt av kommunen har også bidratt til at man har klart å få smitten under kontroll når utbrudd har oppstått.

Kommunen har fått 17 millioner ekstra fra staten for å håndtere pandemien i perioden januar – juni. Det er i forbindelse med revidert Nasjonalbudsjett gitt ytterligere 10,2 millioner kroner. Det er for tidlig å si om ekstraordinære tildelinger vil dekke kommunens kostnader fullt ut.

Innenfor ordinært driftsbudsjett er situasjonen utfordrende. Det er meldt inn et forventet negativt avvik på 11,8 millioner kroner fra tjenesteområdene. I tillegg er vi usikre på hva lønnsoppgjøret vil innebære for Elverum kommune. Det er i rapporten vist til at vi har noe merinntekter på skatt og lavere rente som kan være med å saldere et forventet merforbruk. Administrasjonen vil kvalitetssikre mer frem til tertialrapport 2/21 legges frem og vil der komme med konkrete tiltak for å komme i balanse ved årets slutt.

Elverum kommune, 6.6.2021.

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

Overordnede mål og utvikling

Overordnede mål

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan med visjonen: «Elverum har hjerterom». Et vesentlig langsiktig mål i kommuneplanen er at «Elverum skal være et godt og sunt sted å leve, med aktive, glade og friske innbyggere». Kommunens planverk består i tillegg av i størrelsesorden 20 strategiske planer fordelt på 6 samfunnsområder forankret i kommuneplanen – jfr. kommunens planstrategi. Disse planene har mål og strategier som i sin tur er grunnlag for de konkrete målene (med indikatorer) i Handlings- og økonomiplanen 2021-24 med virksomhetsplan og årsbudsjett for året 2021. Kommunen har noen overordnede mål som gjelder hele organisasjonen på dimensjonene:

- Samfunn
- Økonomi
- Organisasjon
- Tjenestekvalitet

Disse overordnede målene (indikatorer for hele organisasjonen) vises i tabellen under. Det er i tillegg mål for tjenesteproduksjonen innenfor hvert tjenesteområde med tilhørende tjenester (virksomhetsplanen) – se omtale i kapitlet «Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprgnose ordinær drift» under.

For fullstendighetens skyld er det i tabellen under også medtatt indikatorer som måles og kun kan rapporteres i årsmelding, da dette er indikatorer som følges opp og inngår som en del av det som defineres som overordnede mål på en av de nevnte dimensjoner. Dette gjelder f.eks. de indikatorene som måles på medarbeidertilfredshet (10-faktor).

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	MÅL 2021	1. tertial 2021
Samfunnsdimensjonen					
Innbyggertall ved årsslutt	21 191	21 254	21 292	21 338	21 307*
Reduksjon i energiforbruket i kommunale bygg i % i forhold til referanseåret 2009 – 2010, korrigert for utetemperatur, areal og brukstid	-18 %	-21 %	-23%	-21 %	Årsrapp.
Økonomidimensjonen					
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (målet er 2,0 %).	-0.31 %	0,55 %	0,74%	2 %	Årsrapp.
Udisponerte disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	0,78 %	0,70 %	1,44%	4 %	Årsrapp.
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	123 %	125 %	123%	100 %	Årsrapp.
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF	1,90 %	2,70 %	12.8%	20 %	Årsrapp.
Organisasjonsdimensjonen					
Nærværsprosent (antall arbeidsdager på arbeid i forhold til antall tilgjengelige arbeidsdager – i %)	92,0 %	92,8 %	90,9%	92,5 %	90,6%
Medarbeidertilfredshet – 10 faktor (basert på svar fra medarbeidere der den enkelte svarer på en skala fra 1–5 (1=svært uenig og 5=svært enig). Tallene viser det samlede gjennomsnitt for kommunens medarbeidere.					
1: Indre motivasjon – oppleves oppgavene som en drivkraft og som spennende og stimulerende.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	
2: Mestringstro – tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer.	4,4	Ikke målt	4,4	Måles ikke	
3: Autonomi – opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	
4: Bruk av kompetanse – brukt egen jobbrelevant kompetanse på en god måte.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	
5: Mestringsorientert ledelse – ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg best mulig i forhold til egne forutsetninger.	4,1	Ikke målt	4,0	Måles ikke	
6: Rolleklarhet – forventningene til jobben som skal utføres er tydelig definert og kommunisert.	4,4	Ikke målt	4,4	Måles ikke	
7: Relevant kompetanseutvikling – best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet.	3,8	Ikke målt	3,6	Måles ikke	
8: Fleksibilitetsvilje – fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.	4,5	Ikke målt	4,5	Måles ikke	

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	MÅL 2021	1. tertial 2021
9: Mestringsklima – motiveres av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode.	4,2	Ikke målt	4,1	Måles ikke	
10: Prososial motivasjon – nyttig og verdifullt for andre.	4,7	Ikke målt	4,7	Måles	
Tjenestekvalitetsdimensjonen					
Tjenestene skal være innenfor lov og forskrift – jfr. Kontroll v/tilsyn fra Fylkesmannen.	Ja	Nei		ja	

Tabell: Mål og resultater for Elverum kommunes virksomhet målt på sentrale indikatorer innenfor 4 dimensjoner – samfunn, økonomi, organisasjon og tjenestekvalitet. Resultatutvikling i 2021 per 1. tertial blir kun rapportert på de indikatorene som har registrerte resultater i samme periode. Se pålegg som følge av de ulike tilsyn senere i rapporten.

*** = offisielle innbyggertall kunngjøres kun ved utgangen av hvert kvartal, innbyggertallet her er ved utgangen av 1.kvartal 2021.**

Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning

Lokal skatteinngang må sees sammen med inntekstutjevningen i rammetilskuddet. Avvik i forhold til landsgjennomsnittet korrigeres ved at det foretas en utjevning mellom alle kommuner. Elverum kommune ligger under landsgjennomsnittet og hver måned får kommunen inntekstutjevning i tillegg til skatteinngang. Samlet skatte og inntekstutjevning vil være cirka 94 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at skatteinngangen på landbasis har størst betydning for kommunens samlede inntekter i form av skatt og inntekstutjevning.

Skatteinngang i forhold til periodisert opprinnelig budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	67 030	70 048	-3 018	-4,31 %
Februar	69 557	72 389	-2 832	-3,91 %
Mars	168 740	163 866	4 874	2,97 %
April	173 238	167 322	5 916	3,54 %

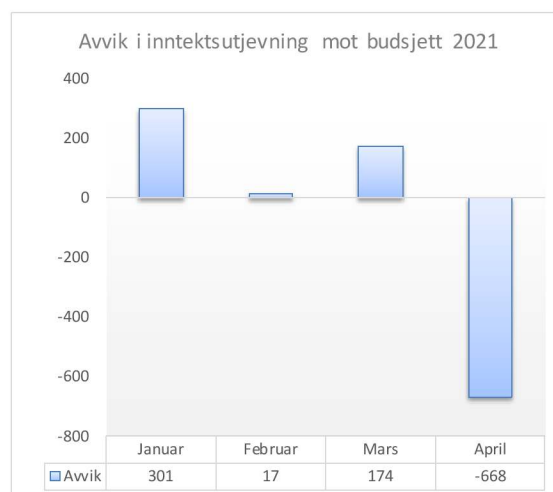
Skatteinngang for januar var svak i forhold til periodisert budsjett, mens skatteinngangen i februar, mars og april har vært god i forhold til periodisert budsjett. Ved utgangen av 1. tertial er akkumulert skatteinngang 5,9 millioner kroner over periodisert budsjett. Også på landsbasis har skatteinngangen vært god, og i revidert nasjonalbudsjett har Regjeringen lagt opp til at kommunene skal få beholde årets merinntekter. Årets budsjett kan justeres opp med 12,9 millioner kroner.

Grafen over viser akkumulert avvik pr måned i lokal skatteinngang sett opp mot opprinnelig budsjett. Periodisert budsjett er med bakgrunn i månedlig skatteinngang de tre siste årene.

Inntekstutjevning i forhold til periodisert opprinnelig budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	11 562	11 261	301	2,67 %
Februar	13 215	13 198	17	0,13 %
Mars	30 847	30 673	174	0,57 %
April	32 531	33 199	-668	-2,01 %

Ved utgangen av april var inntekstutjevningen i rammetilskuddet 0,7 millioner kroner under periodisert budsjett. «Trekket» i april tilsier at Elverum kommune har hatt relativt bedre skatteinngang enn landet for øvrig. I revidert nasjonalbudsjett har Regjeringen lagt opp til at kommunene skal få beholde årets merinntekter på skatt, men prognosene tilsier at årets budsjett på inntekstutjevning må justeres ned med 2,4 millioner kroner.

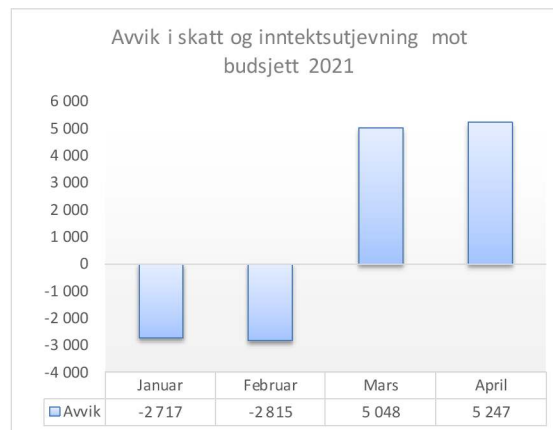

Grafen over viser avvik i inntekstutjevning sett opp mot revidert nasjonalbudsjett. Årsaken til nedgangen i mai og juni er den samme som for lokal skatteinngang.

Skatt og inntektsutjevning i forhold til periodisert budsjett				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	78 592	81 309	-2 717	-3,5 %
Februar	82 772	85 587	-2 815	-3,4 %
Mars	199 587	194 539	5 048	2,5 %
April	205 769	200 522	5 247	2,6 %

Ved utgangen av april viste regnskapet at kommunen hadde fått inn 5,2 millioner kroner i merinntekter på skatt og inntektsutjevningen. Dette samsvarer med signalene som ligger i revidert nasjonalbudsjett om merinntekter inneværende år.

Skatteinntektene ved utgangen av april utgjør ca. 30 % av årets forventede inntekter. Det gjenstår fortsatt mye av året, så det er for tidlig å komme med gode prognoser på hva årets skatteinnngang vil bli.

Sett opp mot opprinnelig budsjett har kommunen 5,2 millioner kroner i merinntekter. I forslag til revidert nasjonalbudsjett har regjeringen foreslått at kommunen skal få beholde årets merinntekter på skatt. Det vil fortsatt være merinntekter i lokal skatteinnngang selv med de prognoser som ligger til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Tabellen nedenfor viser endringer i kommunens frie inntekter etter Stortingets forslag til endringer revidert nasjonalbudsjett.

Frie inntekter - hele tusen	1 Opprinnelig budsjett 2021	2 Endring	3 Justert budsjett 2021
Skatt på inntekt og formue	-560 124	-12 883	-573 007
Rammetilskudd	-570 073	-11 836	-581 909
Rammetilskudd - inntektsutjevning	-112 335	2 374	-109 961
Sum frie inntekter	-1 242 532	-22 345	-1 264 877

Tabell: Endringer i frie inntekter 2021

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år, inklusiv 17 millioner kroner for koronapandemi.

Kolonne 2 viser endringer i de frie inntektene, inklusiv 10,2 millioner kroner i koronapandemi.

Kolonne 3 viser de frie inntektene basert innbyggertall pr 1.1 i budsjettåret og RNB 2021, inklusiv 27,2 millioner kroner for koronapandemi.

Sum skatt på inntekt og formue, korrigeret for endring i inntektsutjevning, er 10,1 millioner kroner. Det er fortsatt stor usikkerhet omkring årets lønnsoppgjør, og midlene bør så langt råd er avsettes til fond inntil årets lønnsoppgjør er klart.

Budsjetterte inntekter på **eiendomsskatt** (86,2 millioner kroner) ser ut til å være noe lavere enn det regnskapet viser av inntekter. Det er noen klager som eiendomsskattekontoret jobber med som gjør at det for tidlig å fastslå hva inntektene blir, men dersom klagen ikke medfører endringer i skatten vil det være ca to millioner i merinntekter ved årets slutt.

Lønns- og pensjonsreserven

I revidert nasjonalbudsjett som ble lagt fram 11. mai, ble det gjort en endring i forventningene om kommunenes lønns- og prisvekst (deflatoren). Selv om deflatoren fortsatt er på 2,7 %, er forholdet mellom faktorene endret. Lønnsveksten er økt fra 2,2 % til 2,7 % og prisveksten er endret fra 3,45 % til 2,8 %.

Det er budsjettet med midler til lønnsoppgjør på 21,4 millioner kroner som skal dekke virkningen av sentralt og lokalt lønnsoppgjør. Dette beløpet forutsatte en lønnsøkning på 2,2 % i tråd med statsbudsjettet. Det foreløpige resultatet for årets lønnsoppgjør sentralt har en ramme på 2,8 %, noe høyere enn det som er lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett. Hva som blir det endelige resultatet for Elverum kommune er ikke kjent, og dersom det viser seg at det ikke er avsatt nok midler til lønnsoppgjør og reduserte utgifter som følge av redusert prisvekst, må det gjøres omdisponering av andre midler.

Det er budsjettet med 14 millioner kroner til reguleringspremie pensjon (dvs. pensjon som blir fakturert etter at lønns- og trygdeoppgjør er kjent) samt årets premieavvik (dvs. differansen mellom innbetalt i pensjon og pensjonskostnaden som regnskapsføres). Dyrere lønnsoppgjør vil være med på å påvirke pensjonsutgiftene. Årlig utgiftsføring av tidligere premieavvik er 5,7 millioner lavere enn budsjettet. Årsaken er i hovedsak en korrigerende av kostnadsføringen av akkumulert premieavvik jfr. forskriftene, noe som medfører lavere årlige beløp.

Når effekten av årets lønnsoppgjør og reguleringspremie er kjent, og arbeidet med å finne budsjettposter som påvirkes av redusert prisvekst er klart, vil budsjett bli justert på de enkelte tjenesteområdene. Dette gjøres administrativt ettersom budsjettvedtak (KS-sak 133/20) gir kommunedirektøren fullmakt til å gjøre dette.

Korona 2021 (Covid-19)

Regnskapet ved utgangen av april viser at kommunen har bokført 14 millioner kroner i koronarelaterte merutgifter, hvorav 1,8 millioner kroner er relatert til vaksinasjon. Tapte inntekter kommer i tillegg. Alle sektorer, staber og tjenesteområder har i forbindelse med tertialrapporten foretatt beregninger på hva kommunen har hatt av koronarelaterte merutgifter, mindretutgifter og mindreinntekter (Koronarelaterte avvik).

Tabellen nedenfor viser prognoser for koronarelaterte avvik ved årets slutt per tjenesteområde, og tiltak fra sentrale myndigheter for inndeckning av forventede avvik.

Koronarelaterte avvik og inndeckning fra sentrale myndigheter	Prognose ¹
Koronarelaterte avvik per tjenesteområde	Beløp i tusen kroner
Administrasjon	600
Barnehage	762
Skole	4 350
Barnevern	320
Helse	15 550
Pleie og omsorg	11 200
Politisk styring	250
Næringsutvikling	232
Teknisk forvaltning	5
Kultur- og religiøse formål	4 450

¹ Negative fortegn betyr merinntekter eller mindretutgifter. Positive fortegn betyr merutgifter eller mindreinntekter.

Koronarelaterte avvik og inndekning fra sentrale myndigheter	Prognose ¹
Teknisk drift	225
Sosial tjenestebistand	230
Sum koronarelaterte avvik:	38 174
«Tiltak» fra sentrale myndigheter	
Rammetilskudd	-10 200
Rammetilskudd innarbeidet i budsjett 2021	-17 000
Netto koronarelatert avvik:	10 974

Tabell: Koronarelaterte nettoutgifter/-inntekter 2021. Tallene viser prognoser for merutgifter og mindreinntekter som følge av korona.

Prognosen for koronarelaterte utgifter og mindreinntekter er basert på utgifter per 1. tertial, justert for en forventet reduksjon i utgiften på slutten av året som følge av vaksinasjon.

Prognosen inneholder utgifter knyttet til koronaberedskap, testing, smittesporing og vaksinerings. I tillegg er det utgifter knyttet til leie av midlertidige lokaler, økt renhold, kjøp av utstyr og ekstra innleie. I prognosen er det også tatt hensyn til mindreinntekter på områder hvor det er redusert tilbud som følge av korona.

Elverum kommune har i budsjettet for 2021 innarbeidet 17 millioner kroner som skal gå til å dekke koronautgifter, i tillegg vil kommunen motta ytterligere 10,2 millioner kroner i rammetilskuddet for 2021. Det søkes tilskudd hvor det er mulig, og Statsforvalteren har mottatt 50 millioner kroner som skal fordeles til kommunene for 1. halvår. Det er ikke avklart hva som skal være grunnlaget for fordelingen og det er derfor usikkert hvor mye Elverum kommune får tilført.

Dette er prognoser og et stort smitteutbrudd, eller mange små, vil sannsynligvis påføre kommunen vesentlige merutgifter. Situasjonen er fortsatt ikke under kontroll og all bruk av ressurser utover et minimum for å opprettholde driften bør unngås.

Tjenesteområder under tilsyn

Tabellen under viser registrerte avvik/pålegg for Elverum kommune som følge av tilsyn/revisjoner, frist for lukking av avvik samt utbedringstiltak, slik disse framstår per 1. tertial 2021.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak
Sektor for utdanning			
Tilskudd private barnehager. Revisjon i henhold til §24-9.	Etterlevelseskontroll/tilsyn. Tema for kontroll: Driftstilskudd til private barnehager i henhold til gjeldende regelverk.	2021	Under arbeid
Eiendomsstaben			
Arbeidstilsynet har gjennomført et skrivebordstilsyn som omhandler kommunens kartlegging av bygg som kan inneholde asbest, og eventuelle rutiner på håndtering av asbest.	Rapport med 3 pålegg ble mottatt 02.03.2020. Pålegg 1: Sørge for at verneombud og ansatte som kan utsettes for asbeststøv får nødvendig informasjon og opplæring. Pålegg 2: Arbeidsgiver skal utarbeide rutiner for å kartlegge asbest ved oppdragsforhold. Pålegg 3: Arbeidsgiver skal sørge for å innhente tillatelse fra Arbeidstilsynet til å arbeide med asbest dersom virksomheten skal utføre rivings-, reparasjons- eller vedlikeholdsarbeid av asbestholdig materiale.	15.10.20	Verneombud og teamledere har vært involvert for å lage de skriftlige rutinene som etterspørres før fristens utgang. Enhetene drift og vedlikehold har interne ressurser med kompetanse for å lukke avvikene. Avviket ble lukket 01.03.2021.
MHBR har gjennomført et branntilsyn ved Hanstad skole etter å ha mottatt en bekymringsmelding. Dette har resultert i en avviksrapport uten at det er gitt pålegg om utbedring med angitt frist.	Avvik 1: Manglende kjennskap til og dokumentasjon over kravene til brannsikkerhet som gjelder for bygg 1-Hovedbygget. Eier av byggverket kjente ikke til kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket eller kunne dokumentere i hvilken grad byggverket oppfyller sikkerhetskrav for at det minst tilsvare nivået som fremkommer av de samlede krav gitt i byggeforskrift 15. november 1984 nr. 1892 eller senere byggeregler. Avvik 2: Rutiner for kontroll og vedlikehold av branntekniske bygningsdeler Bygg 1-Hoved-bygg.	Tilbake-melding er gitt til MHBR innen frist for tilbake-melding. Frist for å lukke avvikene er utsatt på ubestemt tid på grunn av Covid19.	Avvik 1: Brannteknikk tilstandsanalyse er gjennomført, der tilstandsgrad og beskrivelse av nødvendige tiltak er definert. Disse tiltakene skal nå kostnads utredes som grunnlag for prioritering i vedlikeholdsplaner. Det var blant annet stor slitasje på branndører, mangler ved branntetting, og mangler ved markerings- og led-lys-system. Det er ikke fare for personsikkerheten. Stillingen fagingeniør drift/vedlikehold var utlyst for blant annet å sikre bedre oppfølging av tiltak knyttet til internkontroll, men ble ikke besatt. Arbeidet pågår. Avvik 2: Det er ajourført kontrollrutiner i FDV-

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak
	<p>Eier har ikke etablert tilstrekkelig gode nok kontroll og vedlikeholdsrutiner som sørger for at brann- og røykskillende bygningsdeler fungerer som tiltenkt.</p> <p>Avvik 3: Krav til bruk av byggverket og rutiner for å sikre at kravene blir overholdt. Funn under tilsynet avdekket at krav og rutiner må etableres.</p> <p>Avvik 3: Krav til bruk av byggverket og rutiner for å sikre at kravene blir overholdt. Funn under tilsynet avdekket at krav og rutiner må etableres.</p> <p>Avvik 4: Etablering av grunnleggende systematisk internkontroll innen det brannforebyggende sikkerhetsarbeid i virksomheten. Ansvarlig for virksomheten har ikke sørget for at det systematiske forebyggende brannsikringsarbeid er dokumentert.</p>		<p>verktøyet Facilit som grunnlag for lovpålagt dokumentasjon. Opplæring av ansatte pågår samtidig med QR-merking av alle objekter.</p> <p>Avvik 3: Bruker/leietaker svarer ut dette avviket. Eiendomsstaben utarbeider rutiner for opplæring i bruk av bygg. Arbeidet pågår.</p> <p>Avvik 3: Bruker/leietaker svarer ut dette avviket. Eiendomsstaben utarbeider rutiner for opplæring i bruk av bygg. Arbeidet pågår.</p> <p>Avvik 4: Rutiner lages for hvert tjenesteområde. Maler lagres i kvalitetssystemet. Dokumentasjon lagres i FDV-verktøyet Facilit, der MHBR har lesetilgang for kontroll. Arbeidet pågår.</p>
Branntilsyn	<p>Branntilsyn ved bruk av egenmelding 2021 – Institusjoner. Egenmeldingsskjema skal fylles ut av både eier og bruker av byggene.</p>	01.06.21	Arbeidet pågår.
Sektor for familie og helse og NAV			
Ettervern og samarbeid mellom barneverntjenesten og sosiale tjenester i NAV i Elverum kommune	<p>Fylkesmannen gjennomførte tilsyn om ettervern og samarbeid mellom barneverntjenesten og sosiale tjenester i NAV i Elverum kommune i mai 2019 som del av landsomfattende tilsyn.</p> <p>Det ble avdekket to lovbrudd under tilsynet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunen hadde ikke utviklet et tilstrekkelig system for styring og kontroll til ungdom som hadde behov for helhetlige og koordinerte tjenester fra barneverntjenesten og NAV. 2. Kommunen sikrer ikke at ungdommens medvirkning ble systematisk ivaretatt og dokumentert. 	01.03.21	Tiltak iverksettes og implementeres i henhold til en egen handlingsplan. Tilsynet er lukket mars 2021, bekreftet fra Statsforvalteren i Innlandet.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak
Sektor for pleie, rehabilitering og omsorg			
Pleie og omsorgstjenesten og barnevernstjenesten.	Statsforvalteren åpnet tilsynssak mot pleie- og omsorgstjenesten og barnevernstjenesten i Elverum kommune 02.03.2021. pleie og omsorgstjenesten og barnevernstjenesten i Elverum kommune 02.03.2021.		Kommunen har gitt tilsvar 11.05.2021. Arbeidet pågår.
Landsomfattende tilsyn med kommunale tjenester til personer med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse.	Statens helsetilsyn har besluttet at det i 2017-2018 skulle gjennomføres landsomfattende tilsyn med kommunale tjenester til personer med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse. Fylkesmannen førte tilsyn med Elverum kommunens tjenester juni 2017.	15.08.19	NAV og rus- og psykiske helsetjeneste: Tiltak om innføring av digitalt avvikssystem var påkrevet for å lukke saken. Avviket ble lukket i brev fra Statsforvalteren 24.02.21
Rus- og psykiske helse og NAV	Statsforvalteren åpnet tilsynssak 16.03.2021, ovenfor rus- og psykiske helse og NAV etter klage. Vurderer om kommunens helse- og omsorgstjenester har vært forsvarlige.	Frist for kommunes tilsvar 23.04.21.	Saken er under behandling hos Statsforvalteren.
Arbeidstilsynet - postalt tilsyn med krav om opplysninger i forbindelse med en meldt arbeidsulykke på Sandmoen bofellesskap.	Arbeidstilsynet åpnet postalt tilsyn med krav om opplysninger i forbindelse med en meldt arbeidsulykke på Sandmoen bofellesskap. Pålegg om å gjennomføre kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan vedrørende den konkrete arbeidsulykken. Pålegg om å kartlegge og risikovurdere vold, trusler om vold og uheldige belastninger på arbeidsplassen per i dag. Send oversikt over tiltak og plan. Pålegg om å sende informasjon om HMS avviksrutiner.	26.04.21.	Pålegget om HMS avviksrutiner er lukket. De to andre påleggene er gjennomført og rapportert tilbake til Arbeidstilsynet. Avviket er lukket i brev fra Arbeidstilsynet 21.05.2021.

Tabell: Registrerte pålegg for Elverum kommune som følge av pågående tilsyn – status per 1. tertial 2021.

Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2021 – 2024

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 133/20 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
pkt. 1	Handlings- og økonomiplan for 2021-2024 med virksomhetsplaner og årsbudsjett for 2021 vedtas i samsvar med kommunedirektørens budsjettforslag datert 30.10.20, med de endringer som fremkommer i tabellen under (se protokoll).	31.12.2021	Kristian Trengereid	Gjennomføres fortløpende gjennom året med arbeidsfordeling i organisasjonen basert på lederkontrakten mellom kommunedirektør og sektorsjefer/stabssjefer. Se status per 1. tertial for øvrig i rapporten
pkt. 2	Driftsbudsjettet for 2021 fordeles som netto rammebevilgninger til tjenesteområder. Kommunedirektøren gis myndighet til å foreta en detaljert fordeling av rammebevilgningene på de enkelte tjenesteområdenes budsjettposter, i tråd med kommunestyrets prioriteringer og forutsetninger.	01.02.2021	Kristian Trengereid	Iverksatt
pkt. 3	Låneopptak 2021: kr 102 110 000	31.12.2021	David Sande	Låneopptak gjøres når likvidbehov gjør det nødvendig.
pkt. 4	Lån fra Husbanken for videre formidling (startlån): kr 85 000 000	31.12.2021	David Sande	Følges opp fortløpende gjennom året.
pkt. 6	Gebyrregulativ for 2021.	01.02.2021	David Sande	Iverksatt.
pkt. 7	Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner.	01.02.2021	David Sande	Iverksatt.
pkt. 8	Justering mellom budsjettammer for tjenesteområder ved overgang fra leasing og leieavtaler til kommunal lånefinansiering for kjøretøy, maskiner og utstyr.	31.12.2021	David Sande	Gjennomføres ved behov.
pkt. 9	Justering mellom budsjettammer for kurante rutinemessige endringer.	31.12.2021	David Sande	Gjøres løpende gjennom året.
pkt. 10	Komite for helse og omsorg får i oppdrag å se på muligheter og tiltak for mer forebyggende, oppsøkende og lavterskel helse- og fritidstilbud for barn og unge i Elverum. Tilbudet kan forsterkes gjennom eksisterende tilbud i kommunen, i kombinasjon med nye tiltak knyttet til Ungdommens Hus og eksterne organisasjoner og samarbeidspartnere. Komitearbeidet påbegynnes i 2021.	31.12.2021	Aino Kristiansen	Arbeid er startet opp.
pkt. 11	Komite for Helse og omsorg bes utrede muligheten for oppstart av kantina i Helsehuset som sosial møteplass og et sted for måltidsfelleskap for pasienter, beboere, pårørende og ansatte. Det bør ses etter løsninger der kommunen og frivilligheten kan inngå i et forpliktende samarbeid, fordi styrking av samarbeidet med frivilligheten er en del av kommunens utviklingsmål for 2021	31.12.2021	Aino Kristiansen	Arbeidet starter opp høsten 2021.
pkt. 12	Komite for helse og omsorg får i oppdrag å utrede muligheten for en styrking av ergoterapi-tilbudet i Elverum. Målsettingen er at ventetida i det kommunale rehabiliteringstilbudet må betydelig ned som en følge av et styrket tilbud i åra framover.	31.12.2021	Aino Kristiansen	Arbeid er startet opp.

pkt. 13	Komite for vekst og utvikling får i oppdrag å se på flere muligheter til å forsterke arbeidet for nye etableringer og grønn næringsutvikling i samarbeid med landbruket og skog- og trebaserte næringer i Elverum og Innlandet. Det er naturlig at arbeidet gjennomføres sammen med Elverum Vekst og selskapets samarbeidspartnere, som er en samling av lokale og regionale ressurser for vekst og utvikling i Elverum. Komitearbeidet påbegynnes i 2021.	31.12.2021	Aasmund Hagen	Arbeidet er ikke iverksatt per 1. tertial. Vedtakspunktet vil bli fulgt opp gjennom høsten 2021.
pkt. 14	Kommunedirektøren utarbeider en Kommunedelplan for naturmangfold som følges opp av Komite for Vekst og Utvikling som skal ferdigstilles innen rullering av kommuneplanens arealdel, for å inngå som beslutningsgrunnlag ved vurdering av nye byggeområder og etablering av eventuelle hensynssoner. Planen skal ende i konkrete forslag til hvordan naturmangfoldet i kommunen best kan ivaretas, når kommunedirektøren legger frem sitt forslag til kommuneplanens arealdel.	31.12.2021	Tor Backe	Arbeidet er ikke iverksatt per 1. tertial 2021, da det ikke er kapasitet til det. En vil måtte komme tilbake til kommunestyret vedrørende oppfølgingen, da det vurderes som riktig at dette er et tema som må inngå som en del av revidering av kommuneplanens arealdel, og at det planarbeidet må iverksettes på grunnlag av eget vedtak i kommunestyret i henhold til gjeldende planstrategi.

Tabell: Oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2021-2024. Status per 1. tertial 2021.

Oppfølging av politiske vedtak per 1. tertial 2021

Dette kapitlet redegjør for oppfølging og gjennomføring av vedtak som gjøres gjennom årene i formannskapet og kommunestyret, og som er i prosess. Det rapporteres vedrørende status i disse vedtakene i tertialrapportene gjennom året og ved årsslutt (årsmelding). Vedtakene har forskjellig karakter, blant annet ved at noen står til gjennomføring over flere år. I det følgende rapporteres en tabellarisk status på de aktuelle vedtak (FSK=Formannskapet, KS=Kommunestyret) som er i prosess.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 038/14 07.05.14.	Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Elverum.	Line M. Rustad	Planprogram ble vedtatt i kommunestyret i oktober 2014. Planarbeidet har vært stilt i bero grunnet mangel på kapasitet.
KS 128/16 31.08.16.	Deltakelse i forsknings- og utviklingsprosjektet Kultur for læring.	Tord Arnesen	Utviklingsarbeidet pågår, og gjennomføres i tråd med vedtatt tidsplan. For skole avsluttes prosjektet ved utgangen av 2021, for barnehage pågår utviklingsarbeidet ut 2022.
KS 108/16 28.09.16.	Salg av eiendom (Nysted).	Kjell Karlsen	Saken er stilt i bero i påvente av at kulturminneplan for sentrum blir utarbeidet. Leieavtalen med Elverum kunstforening er forlenget med ytterligere 10 år.
KS 063/18 30.05.18.	Oppfølging av forvaltningsrapport integrering av flyktninger.	Tord Arnesen	Elverum kommune skal utarbeide en plan for inkludering, noe som er innarbeidet i planstrategien. Arbeidet søkes iverksatt høsthalvåret 2021.
KS 162/18 13.12.18 KS 077/19 19.06.19	Ny svømmehall – status og videre prosess	Kristian Trengereid	Flerbruksanlegget AS har som oppdrag å innhente utviklingspartner. Flerbruksanleggets arbeidsprosess er i gang igjen per april 2021, etter en nødvendig pause tilknyttet koronavirusutbruddet i mars 2020. Liten respons i markedet har gjort det vanskelig å innhente utviklingspartner gjennom koronaperioden.
FSK 169/18 23.11.18	Frydenlundvegen 18 – vurdering av planoppstart	Tor Backe	Formannskapet har vedtatt planoppstart. Oppfølging pågår. Kommunen avventer fortsatt utspill fra tiltakshaver.
KS 167/18 13.12.18	Trafikksituasjonen Hanstad syd, spørsmål om utbedringstiltak	Tor Backe	Oppfølging er politisk utsatt. Initiativ fra plan og eiendomskomitéen til møte med Trygg Trafikk avventes. Jfr. sak FSK 041/20.
FSK 056/19 24.04.19	Regulering av midlertidige boliger for vanskeligstilte - vurdering av plassering og planoppstart.	Tor Backe	1. gangs behandling av saken pågår.
KS 027/19 06.03.19 KS 125/19 02.10.19	Økonomisk støtte – dokumentasjonssenter Anno Museum AS	Kristian Trengereid	Oppfølging er gjort i henhold til vedtak, kommunens bidrag er innbetalt Anno Museum primo mai 2021.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 042/19 03.04.19	Areal- og transportstrategi for Mjøsbyen - høringsuttalelse fra Elverum kommune	Aasmund Hagen	Oppfølging pågår i henhold til vedtak. Kommunestyret får sak vedrørende samarbeidsavtale mellom partene til beslutning i møte 23.06.21.
KS 043/19 03.04.19	Utrede skolefritidsordningen i Elverum kommune	Tord Arnesen	Dette arbeidet pågår fortsatt og blir også vurdert i tråd med kommunedirektørens salderingsprosess med etterfølgende saksfremlegg for kommunestyret.
KS 083/19 19.06.19	Status - utredning om hyttebygging i området ved Rogstadbakkvollen	Kristian Trengereid	Saken er oversendt kommuneskogen for oppfølging, prosess i tråd med kommunestyrets vedtak pågår.
FSK 147/19 23.10.19	Detaljregulering for Ydalir B3 – 2. gangs behandling	Tor Backe	Sluttbehandlet i kommunestyret 24.02.21.
FSK 147/20 30.09.20	Planprogram for tilsving mellom Røros- og Solørbanen - 1. gangs behandling	Tor Backe	Offentlig ettersyn/høring pågår
FSK 027/20 04.03.20	Mindre endring Hanstad Helset (Johan Falkbergets veg 56)	Tor Backe	Mindre endring av reguleringsplan for Hanstad Helset – arealplan-ID 198704-2 er vedtatt.
FSK 059/20 22.04.20	Klagebehandling mindre endring Hanstad Helset (Johan Falkbergets veg 56)	Tor Backe	Klagen ble ikke tatt til følge og saken er oversendt Fylkesmannen i Innlandet for endelig avgjørelse. Kommunens vedtak av 04.03.2020 opphevd 24.09.20. Reguleringsendringen må behandles i ordinær prosess.
KS 030/20 25.03.20	Planstrategi Elverum kommune 2019 – 2023	Aasmund Hagen	Kommunestyret har vedtatt med hjemmel i Plan- og bygningslovens §10 å utarbeide planstrategi for Elverum kommune for perioden 2019 – 2023. Arbeidet er forsinket relatert til oppsatt plan, på grunn av merarbeid med koronasituasjonen, og planlegges iverksatt igjen gjennom høsten 2021.
FSK 041/20 18.03.20	Hanstad, plan overordnet vegsystem	Tor Backe	Sak utsatt og oversendt Kommunestyrekomité for plan og eiendom for videre behandling, antatt 1. halvår 2021.
FSK 069/20 06.05.20	Detaljregulering for standplass 40 km, Regionfelt Østlandet - 1. gangs behandling	Tor Backe	Sluttbehandlet 28.04.21.
FSK 079/20 20.05.20	Detaljregulering for Damgaardtunet – 1. gangs behandling	Tor Backe	Behandling av mindre endring av reguleringsplan pågår.
FSK 110/20 17.06.20	Detaljregulering for Skansebu – utsatt 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen er under behandling, innsigelser fra NVE og Statsforvalteren søkes avklart.
FSK 088/20 03.06.20	Detaljregulering for Solbrå II – 1. gangs behandling	Tor Backe	Planen er under 1.gangs behandling, innsigelse fra Statsforvalteren søkes avklart.
KS 096/20 23.09.20	Utvidelse av mandat – Kommunestyrekomité for utdanning	Kristian Trengereid	Utredning av skole og barnehagestruktur – sak i kommunestyret 26.05.21.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 097/20 23.09.20	Kommunal planstrategi 2016 – 2019 – Mandat for planprosesser – Trafikksikkerhetsplan og Attraktivitetsplan	Aasmund Hagen	Planprosessene pågår - Trafikksikkerhetsplanen til godkjenning i kommunestyret 26.05.21, Attraktivitetsplanen kommer til godkjenning i 2. tertial.
FSK 016/21 17.02.21	Detaljplan for Ydalir park	Tor Backe	Detaljregulering for Ydalir park, plan-id 2018004 er lagt ut til offentlig ettersyn
FSK 018/21 17.02.21	Behandling av klage på avslag om fradeling av eiendom til bolig i Sagåvegen 32 A og B	Tor Backe	Saken er utsatt. Sendes tilbake til kommunedirektør for ytterligere utredning før retur til formannskapet.
FSK 021/21 17.02.21	Avhending av Kirkeby oppvekstsenter	Kjell Karlsen	Saken er utsatt og returnert til administrasjonen for videre utredning.
FSK 050/21 21.04.21	Padelsenter Grindalsmoen sør – 1. gangs behandling	Tor Backe	Detaljregulering for Padelsenter Grindalsmoen sør, plan-ID 2021007 er lagt ut til offentlig ettersyn.

Tabell: Oppfølging av politiske vedtak – status per 1. tertial 2021.

Bemanningsoversikt

Tabellen nedenfor viser personalressurser, faste årsverk i Elverum kommune per utgangen av 1. tertial (30.04.21) samt ved utgangen av 2020. Det er per 1. tertial 1 388 faste årsverk i Elverum kommune. Det er en liten endring fra årsskiftet 2020/2021.

Sektor/Stab	Antall årsverk	
	1. tertial 2021	31.12. 2020
Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben	5,5	5,5
Sektor for teknikk og miljø	54,0	57,0
Eiendomsstaben	91,4	89,3
Sektor for utdanning	553,8	553,9
Sektor for familie og helse	66,5	66,7
NAV Elverum	20,0	20,0
Sektor for kultur	31,0	32,5
Sektor for pleie-, rehabilitering og omsorg	509,6	511,4
Personalstaben	6,3	6,3
Service- og IKT-staben	24,9	25,5
Økonomistaben	25,0	25,0
Totalsum	1 388,0	1 393,1

Tabell: Bemanning i Elverum kommune målt i antall årsverk fordelt på sektorer og staber per 30.04.21 og 31.12.20

Oversikten over viser faste personalressurser per 30.04.21. Dette gir oversikt over den reelle innsatsen av ressurser i form av personell, og mindre endringer/forskyvninger som ikke endrer den totale innsatsen. Grunnlaget hentes direkte ut fra lønssystemet slik at tellingen er maskinell. Utgangspunktet for tellingen er *ansettelsesprosent for de enkelte stillingskategorier*, og disse summeres opp til *lønnede årsverk*. Utviklingen viser sammenliknet med sum personalressurser per 31.12.20, en total nedgang på 5,1 årsverk.

Det er kun stillinger som er besatt (fast og midlertidig) på telletidspunktet som er med i oversikten. Det vil alltid være ledige stillinger som er under utlysning, og som dermed ikke er med i totaloversikten i påvente av nyansettelse. Dette er årsaken til de små variasjonene i antall årsverk ved telletidspunktet 30.04.21 sett opp imot 31.12.20.

Sykefravær

Sykefravær 1.kvartal– 2021				
Sektor/Stab	Totalt fravær i %	Sykefravær i % mindre enn 16 dager inkl. egenmeld.	Sykefravær i % mer enn 16 dager	Endring i %-poeng sammenlignet med 1.kvartal 2020
Kommunedirektør og stabene: Personalstaben, Økonomistaben, Service- og IKT-staben, Samfunnsutviklingsstaben	4,50	1,31	3,19	-2,96
Sektor for teknikk og miljø	8,37	1,27	7,10	0,98
Eiendomsstaben	9,60	3,20	6,40	-3,66
Sektor for utdanning	8,72	1,90	6,82	-0,21
Sektor for familie og helse	6,84	1,82	5,02	-2,98
NAV	7,06	1,22	5,84	0,44
Sektor for kultur	3,40	0,62	2,78	-1,54
Sektor for Pleie-, rehabilitering og omsorg	12,41	2,82	9,59	2,17
Sum/gjennomsnitt for kommunen	9,55	2,19	7,36	-0,69

Tabell: Sykefravær i sektorer og staber per 1. kvartal 2021 samt sammenlikning med 1. kvartal 2020.

Samlet sykefravær i 1. kvartal 2021 for Elverum kommune er 9,55 %. Sammenlignet med samme periode i fjor er det en nedgang tilsvarende 0,69 %-poeng. Korttidsfravær ligger på 2,19 % og langtidsfraværet på 7,36 %. Korttidsfravær er fravær inntil 16 dager, både egenmeldt og sykemeldt. Langtidsfravær er fravær utover 16 dager. Det er langtidsfraværet som gir de største utslagene på fraværstatistikken. Tallene må ses i sammenheng med antall ansatte. I avdelinger med få ansatte vil enkeltfravær gi store utslag. Elverum kommune har i virksomhetsplan for 2021 et mål på 92,5 % nærvær, resultatet hittil i år er 90,5 % nærvær (1. kvartal).

På grunn av koronavirusutbruddet har det også i 1. kvartal 2021 vært registrert noe fravær knyttet til covid-19, hovedsakelig på grunn av karantenebestemmelsene. Det er også noe fravær som skyldes bestemmelsen om at man skal holde seg hjemme også om man har milde symptomer på luftveisinfeksjon. Vår region har vært skånet for de store utbruddene og dermed også for sykdom blant våre ansatte.

Å ha oversikt over mønstre og sammenhenger i sykefraværet gir kunnskap og avdekker utfordringer. Ved å se utviklingen i sykefraværet over tid og sammenligne med nærliggende virksomheter, vil vi få en status og et bilde på om målene bør justeres og om det eventuelt bør iverksettes tiltak. Godt sykefraværarbeid krever kompetente ledere som følger opp, ansatte som involveres og tillitsvalgte og verneombud som er aktive deltagere. Det gjennomsnittlige sykefraværet er målt og rapportert per sektor/stab. Av hensyn til personvernet er stabene, eksklusive eiendomsstaben, slått sammen.

Siden november 2015 har det vært en satsing for redusert sykefravær i Elverum kommune gjennom prosjektet «Fra fravær til nærvær – hvordan jobbe for redusert sykefravær i utvalgte sektorer». De utvalgte sektorene er PRO (pleie, rehabilitering og omsorg) og barnehage i Utdanningssektoren. Parallelt med dette konkrete tiltaket, videreføres allerede eksisterende tiltak som lederutvikling og opplæring i sykefraværsoppfølging for ledere, tillitsvalgte og verneombud.

Målet er et vesentlig redusert sykefravær innenfor nevnte sektorer innenfor en tidsramme på 3 år, regnet fra 2019. Innholdsmessig har det handlet om forebyggende innsats, bedre oppfølging av sykemeldte og å gi ledere og ansatte effektive verktøy for å skape gode og inkluderende arbeidsmiljø. Selve prosjektet «Fra fravær til nærvær – hvordan jobbe for redusert sykefravær i utvalgte sektorer» ble avsluttet våren 2019. De erfaringer og verktøyene vi ser har effekt på nærværet, er implementert i rutiner for sykefravær og oppfølging. Det jobbes videre med fokus på nærvær både internt og i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter.

Det ble i løpet av 2020 etablert HMS og IA utvalg lokalt i hver avdeling, her skal man arbeide med saker som kan ha innvirkning på arbeidsmiljøet og indirekte på sykefravær/nærvær.

Finansforvaltning

Nøkkeltall

Den kommunale finansforvaltning dreier seg i hovedsak om styring/sikring av kommunens driftslikvider og aktiviteter knyttet til finansiering/refinansiering av kommunens investeringstiltak. Finansforvaltningen utøves av kommunedirektøren i samsvar med finansreglementet vedtatt av kommunestyret. Porteføljen per 30.04.2021 er innenfor vedtatt reglement.

Nedenfor gis noen nøkkeltall for gjeldsporteføljen pr 30.04.2021:

Nøkkeltall (samlet gjeld eksklusive husbanklån)	(Beløp i 1000 kr)	Status 30.04.2021	Finansreglement
Gjeld		2 235 000	
Gjennomsnittlig rente på rapporteringsdato		1,59 %	
Gjennomsnittlig i året		1,66 %	
Renterisiko for porteføljen:			
• Gjennomsnittlig rentebindingstid		1,6 år	Mellom 1 og 5 år
• Andel flytende rente		67 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel fast rente		32 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel gjeld som må refinansieres i løpet av 12 mnd (sertifikatlån)		34 %	Maksimalt 50 %
• Økning i rentekostnader de neste 12 måneder ved 1 % renteøkning		12 500	
Gjeld til Husbanken		609 000	
Samlet gjeld		2 844 000	

Tabell: Nøkkeltall for Elverum kommunes gjeldsportefølje per 1. tertial 2021

Per 30.04.21 hadde kommunen en lånegjeld eksklusiv formidlingslån på 2 335 millioner kroner, fordelt på 15 lån. Det største lånet er på 236 millioner kroner. Det innhentes tilbud fra flere låneinstitusjoner ved refinansiering av sertifikatlån og ved inngåelse av rentebytteavtaler.

Lån til finansiering av kommunale investeringer

Årets låneopptak til finansiering av investeringer er foreløpig ikke tatt opp.

Formidlingslån/Startlån

Årets låneopptak på 85 millioner kroner til videreformidling av startlån er tatt opp.

Plasseringer av kortsiktig likviditet

Kommunen må sørge for at det til enhver tid er til disposisjon tilstrekkelige likvide midler slik at løpende forpliktelser kan dekkes ved forfall. Kommunens likvide midler er i sin helhet plassert som bankinnskudd i avtalebanken i henhold til bestemmelsene i finansreglementet.

Nedenfor presenteres nøkkeltall for kommunens innskudd i avtalebank:

Nøkkeltall (innestående i bank)	(Beløp i 1000 kr)	Status 30.04.2021
Sum innestående i bank på rapporteringsdato		188 100
Gjennomsnittlig innestående gjennom året		245 600
Innskuddsrente på rapporteringsdato		0,5 %
Gjennomsnittlig innskuddsrente i året		0,7 %

Tabell: Nøkkeltall (innestående bank) per 1. tertial 2021.

Budsjetterte renteinntekter og -utgifter

Tabellen nedenfor viser prognose for netto renteutgifter. Det er stor usikkerhet i denne prognosen, da rentemarkedet for tiden er uforutsigbart. Det vil derfor ikke bli fremmet forslag om budsjettjustering som følge av avviksprognosen for netto renteutgifter.

	1	2	3
	Opprinnelig budsjett 2021	Avviksprognose 1. tertial 2021	Sum prognose for revidert budsjett 2021
Renteinntekter - bankinnskudd	-1 000 000	-500 000	- 1 500 000
Renteinntekter - utlån	-10 720 000	-2 000 000	-12 720 000
Renteutgifter – innlån ¹⁾	43 994 000	-1 500 000	42 494 000
Netto renteutgifter	32 274 000	-4 000 000	28 274 000

Tabell: Prognose for netto renteutgifter per 1. tertial 2021.

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år og som ble vedtatt i desember 2020.

Kolonne 2 viser prognose for renteinntekter /-utgifter 1. tertial 2021

Kolonne 3 viser sum prognose for revidert budsjett 2021

Handlingsregel nummer 10 i kommunens økonomireglement tilsier at det skal budsjetteres med 3 % rente, og at avvik skal avsettes til, eller brukes av, et rentefond. Da økonomireglementet ble vedtatt i desember 2019 ble det signalisert at de økonomiske målene og handlingsreglene ikke ville være realistiske å nå på kort sikt. Dersom det for 2021 skulle vært budsjettert med en rente på 3 %, ville budsjetterte renteutgifter¹⁾ vært nærmere 69 millioner kroner, noe som tilsvarer 25 millioner kroner mer enn opprinnelig budsjett. Differansen mellom faktisk rente og budsjettert rente inneværende år (25 millioner) skulle vært avsatt til et rentefond, til anvendelse når renta stiger over 3 prosent.

Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprognose ordinær drift

Innledning

På grunnlag av langsiktige strategiske mål i kommuneplan, i de strategiske planene innenfor samfunnsområdene, og i Handlings- og økonomiplan 2021 – 2024, er det satt mål for tjenesteproduksjonen for tjenesteområdene i Virksomhetsplanen for 2021 - se Virksomhetsplanen [her](#). Målene for tjenesteproduksjonen er vist som indikatorer på forhold som vurderes som vesentlige for tjenesteutøvelsen – jfr. målekortene. Indikatorene gjør det mulig å følge utvikling over tid og viser om kortsiktige og langsiktige mål nås. Dette er det viktigste grunnlaget for styring og ledelse av kommunens virksomhet.

Målekortene på tjenesteområdene er ikke gjengitt på nytt i tertialrapporten, det vises til Virksomhetsplan 2021 (se lenke over). I Virksomhetsplanen beskrives den kommunale virksomheten fordelt på tjenesteområder med tilhørende funksjonsgrupper og tjenester. For hvert tjenesteområde redegjøres det i Virksomhetsplanen på følgende punkter:

- Funksjoner og tjenester innenfor tjenesteområdet med budsjettamme
- Målgrupper for tjenestene
- Utvikling i nøkkeltall
- Mål for tjenesteproduksjonen – målekort 2021
- Organisering av tjenesteproduksjonen
- Planlagt utviklingsarbeid 2021

I tertialrapporten rapporteres det fra hvert tjenesteområde. Rapporteringen er gjort så enkel som mulig for å unngå gjentakelser i beskrivelser. Rapporteringen skal imidlertid ivareta de vesentlige forhold for styring av virksomheten med utgangspunkt i Virksomhetsplanen for 2021. Det betyr at eventuelle vurderte avvik som vil kunne ha betydning for årets resultat relatert til Virksomhetsplanen, og hvilke korrigerende tiltak som iverksettes, omtales på de enkelte tjenesteområder. Denne vurderingen per tjenesteområde er gjort på følgende punkter:

- Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021
- Budsjettamme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021
- Planlagt utviklingsarbeid for 2021.

De sektorer og staber som produserer tjenestene på hvert tjenesteområde har på dette grunnlag gitt sin samlede vurdering av om målene for tjenesteproduksjonen nås for 2021, hvorvidt tjenesteproduksjonen kan gjennomføres innenfor de vedtatte økonomiske rammer og om utviklingsarbeidet gjennomføres som planlagt. Tertialrapportene fokuserer derved på virksomhetsåret i henhold til Virksomhetsplanen, og med den intensjon å være underlag for styring innenfor virksomhetsåret.

I det følgende gis omtalen fordelt på hvert av tjenesteområdene.

Politisk styring

For dette tjenesteområdet er det ikke etablert noen særskilte mål og utviklingsoppgaver. I Virksomhetsplanen er det gitt en beskrivelse av hvilke funksjoner som er relatert til dette tjenesteområdet.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Politisk styring et vurdert merforbruk tilsvarende 0,1 millioner kroner som prognose for året. Føringer og krav fra Valgdirektoratet for valg av dokumentस्कannere i forbindelse med gjennomføring av Stortings- og sametingsvalget 2021 medfører anskaffelser utover budsjett.

Administrasjon

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Målet om å omsette minimum 170 kr/m² til vedlikeholdsaktiviteter nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Administrasjon et vurdert merforbruk tilsvarende 2,5 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes ekstra ikke planlagt arbeid i tilknytning til pågående sykehussak for Elverum/Innlandet. Kostnadene er knyttet til innleide konsulenttjenester og engasjement av rådgiver i kommunens egen regi. I tillegg til dette skyldes avviket økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarme kostnadene for hele året), samt reduksjon i innfordringsgebyrer på grunn av lavere sats.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik meldes per 1. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Barnehage

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Resultatene vil foreligge i 2. tertial.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Barnehage et vurdert merforbruk tilsvarende 0,25 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes i hovedsak økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året).

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik meldes per 1. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført. Korona-situasjonen har gjort det vanskelig med fysiske samlinger, noe som gir noen begrensninger.

Skole

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Resultatene fra mål satt for 2021 vil ikke foreligge før 2. tertial.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Skole et vurdert merforbruk tilsvarende 1,5 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes i hovedsak økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året).

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Med bakgrunn i korona-situasjonen så har innføring av verdiarbeidet "hjerterom" blitt utsatt noe i tid. Det påregnes at innføringen vil bli gjennomført i neste skoleår, 2021-22. Resterende utviklingsarbeid vil bli gjennomført i tråd med virksomhetsplanen.

Barnevern

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Vurderingen per 1. tertial er at det vil bli avvik på måloppnåelse på antall lovpålagte tilsyn i fosterhjem, på grunn av koronasituasjonen og høyt sykefravær i enheten. Dernest vil det bli avvik på noen av undersøkelsessakene i forhold til tidsfrist samt ikke full måloppnåelse på tiltaksplaner i barnevernssaker.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Barnevern et vurdert mindreforbruk tilsvarende 0,8 millioner kroner som prognose for året. Vurdert mindreforbruk skyldes i hovedsak mindre kjøp av tjenester til barnevernstiltak i hjemmet hvor kommunen yter større andel av tjenesten selv. I tillegg er satsene i større grad tilpasset behovet i fosterhjem.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Det vil bli avvik på planlegging av spesialiserte hjelpetiltak som kommunen overtar fra staten som følge av barnevernreformen, da det per nå ikke er gitt midler til dette arbeidet samt avvik på kommunale tiltak i henhold til barnevernreformen.

Helse - forebygging og behandling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Måltall for hjemmebesøk av jordmor vil med sannsynlighet ikke bli oppnådd, mye på bakgrunn av for lav bemanning på jordmor. Hjemmebesøk av helsesykepleier er gjennomført ved at familier får tilbud om oppfølging på helsestasjon når koronasituasjon i perioder gjør at det ikke kan gjennomføres i hjemmene. Oppfølging som er gjort på helsestasjon er ikke registrert som hjemmebesøk, og gir da et avvik.

Mål: Antall personer med nedsatt funksjonsevne som mottar aktivitetstilbud på dagsenter – 18 brukere. Grunnet endring i brukergruppen, hvor enkelte brukere krever tettere oppfølging er det per 1. tertial ikke bemanning til å ta imot flere enn 14 brukere.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Helse et vurdert merforbruk tilsvarende 1,9 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes i hovedsak merforbruk av fastlønn for kommunale leger, økte kostnader som følge av rekrutteringsvansker av fastleger og økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året). Planlagt innsparingstiltak tilsvarende 1 årsverk vil ikke kunne gjennomføres fullt ut. Det er også

mindreinntekter på blant annet utenlandsvaksinering og redusert antall konsultasjoner på legevakt som følge av koronapandemien som påvirker prognosen.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Avvik på tiltak utvikling av metode for tidlig kartlegging og igangsetting av lavterskeltak.

Pleie og omsorg

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Mål: Andel tjenestemottakere som ønsker og har rett på personlig koordinator som skal få dette opprettet innen 1 måned etter søknad.

Det oppleves fortsatt som vanskelig å rekruttere personlige koordinatore. Noen enheter responderer raskt og finner koordinator, mens for andre så sitter det lengre inne å skulle finne en koordinator i egen enhet. Systemkoordinator blir sittende som personlig koordinator i altfor mange saker, og det kan ta over 1 måned å få en koordinator på plass.

Mål: Ernæringskartlegging i hjemmebaserte tjenester er utført på alle aktuelle brukere i henhold til prosedyre: Mål 2021: 100 %.

Det er vanskelig å anslå hvor mange prosent som er kartlagt, men anslår ca. 90 %. Ernæringskartlegging er utfordrende i hjemmesykepleien da brukerne bor i egne hjem, og hjemmesykepleien ikke har mulighet til å observere bruker gjennom hele døgnet.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Pleie og omsorg et vurdert merforbruk tilsvarende 8,6 millioner kroner som prognose for året. Merforbruk som følge av økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året) er vurdert til 1,3 millioner kroner.

Det er store endringer knyttet til refusjon ressurskrevende brukere som må ses opp mot reduserte utgifter. Likevel er det flere brukere med endrede behov hvor driften i avdelingen ikke kan tas ned, blant annet på institusjon hvor mindreinntekten er estimert til 1,7 millioner kroner. Endret diagnose for en bruker medfører en mindreinntekt på 0,7 millioner kroner. Estimert timepris for 2021 er lavere enn forutsatt i økonomiplanen og dette medfører en mindreinntekt i størrelsesorden 2,7 millioner kroner. Det er heftet stor usikkerhet rundt denne timeprisen da det i regnskap for 2021 hensyntatt lønnsvekst og pensjonskostnad som danner grunnlag for denne timeprisen. Det er også lagt inn en forventet inntekt på 2,2 millioner kroner med bakgrunn i lavere anordnet beløp for 2020, enn det er søkt refusjon for.

Det var beregnet å drifte tjenester i egenregi til en bruker, men det kjøpes tjenester til denne brukeren i første omgang ut året. Et vurdert merforbruk knyttet til denne brukeren er i størrelsesorden 1 million kroner netto.

Innsparing på 1,8 millioner kroner i institusjonstjenesten får ikke helårsvirkning da endringen ble gjennomført etter påske.

Prognose for brukerbetalingen viser en mindreinntekt på i underkant av 2 millioner kroner hvorav 1 million kroner er relatert til vederlag for langtidsopphold.

Sentralkjøkkenet har også mindre salg enn budsjettet. Til tross for reduserte varekostnader er det prognostisert et merforbruk på sentralkjøkkenet på 0,7 millioner kroner netto.

Det er tilkommet fem nye BPA-brukere som medfører en vurdert merkostnad på 0,5 millioner kroner.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Mye av planlagt utviklingsarbeid er utsatt eller forsinket på grunn av koronapandemien, da personell har måttet jobbe med andre oppgaver. Det er derfor usikkert hvor mye av planlagt utviklingsarbeid som blir gjennomført etter plan innen utgangen av 2021.

- *Kontinuerlig forbedring: Fortsette forbedringsarbeidet gjennom LEAN, kontinuerlig forbedring og utvikling av en varig forbedringskultur, og bli en lærende organisasjon.* Det er på grunn av smitteverntiltak vanskelig å gjennomføre tavlemøter og samling av flere personer i samme rom. Utviklingsstaben som fungerer som pådriver er omdisponert til vaksinearbeid. Det er gjennomført kulturanalyse på en arbeidsplass i april 2021.
- *Pasientsikkerhet: Styrke pasientsikkerheten med spesielt fokus på tidlig oppdagelse av forverret tilstand og opplæring av instruktører.* Det er utdannet Pro Act instruktører i både hjemmetjenesten og institusjonstjenesten. Kursing i hjerte- lunge redning for Pro Act instruktører er per nå satt på vent på grunn av mangel på ressurser ved utviklingscenteret. Institusjonstjenesten og hjemmetjenesten jobber videre med de tiltak som er mulige å gjennomføre tross pandemien. Tiltak som kan nevnes her er oppstart og bruk av NEWS2 score, bruk av utstyrsekker i hjemmetjenesten og kursing av nattevakter i institusjonstjenesten. Pro Act instruktørene planlegger videre kursing av ansatte og ferievikarer
- *Demensomsorg: Arbeide med flyt og koordinering i demensomsorgen internt i kommunen.* Utvikle aktivitetstilbudet til hjemmeboende personer med demenssykdom og se på mulighet for arbeidslag innen hjemmetjenesten. Interne arbeidsgrupper innen flyt og koordinering er satt på pause på grunn av koronapandemien. Arbeidet planlegges å starte opp igjen til høsten 2021. Det er søkt om tilskudd for utvikling av aktivitetstilbudet innen demensomsorg og det er gjennom tilskudd ønskelig å teste ut avlastning på kveldstid. Det planlegges å inngå avtale om et demensvennlig samfunn høsten 2021 og også oppstart av samtalegrupper for pårørende.
- *Pårørendearbeid: Systematisere arbeidet med pårørendearbeid i hele sektoren.* Det er ikke iverksatt tiltak for å systematisere pårørendearbeid. Utviklingsstaben er omdisponert til vaksinearbeid.
- *Frivillighet: Styrke og utvikle samarbeidet med frivilligheten.* Sektoren fortsetter samarbeidet med frivillighet på ulike områder. Det er sendt en søknad om tilskudd for å sammen med frivilligheten gjennomføre tiltaket «Eldre ut på middag».
- *Leve hele livet: Implementere vedtatte tiltak i tråd med reformen.* Det er utarbeidet en handlingsplan for Leve hele livet som skal behandles i Kommunestyret høsten 2021.
- *Velferdsteknologi: Fortsette arbeidet med å innføre velferdsteknologi som en del av helse- og omsorgstjenesten.* Arbeidet med å implementere e-lås er startet i hjemmetjenesten, med planlagt pilot sommer 2021. Det prøves også ut teknologi innen både lokalisering og digitalt tilsyn i hjemmetjenesten. Lyngholtet sykehjem har implementert nytt signalanlegg. Det arbeides med en overordnet prosedyre for velferdsteknologi i sektoren.

- Psykisk helse- og rustjeneste: Flexible Assertive Community Treatment (FACT-) prosjekt skal over i driftsfasen og skal tilby både kommunale- og spesialisthelsetjenester ambulant. Teamet skal gi alle typer tjenester som brukeren har behov for, drive oppsøkende virksomhet med fokus på brukerens mestring, fungering og integrering i lokalsamfunnet.
- *Rask psykisk helsehjelp (RPH)*: Det er tildelt 1,5 millioner i prosjektmidler til oppstart av RPH. Det har vært utfordrende å få på plass prosjektleder, og stillingen er foreløpig ikke besatt. Dette gjør at prosjektet er noe forsinket.
- *Psykisk helse- og rustjeneste: Videreutvikle mestringstilbud innen rus- og psykisk helsetjeneste, samt videreutvikle det terapeutiske tilbudet i psykisk helse i samarbeid med kommunepsykologene.* Arbeid igangsatt, men forsinket på grunn av pandemien.

Sosial tjenestebistand

▪ Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.

Koronasituasjonen fører til forsinkelser i de instansene vi samhandler med på gjeldsrådgivningsområdet. Målet om å avslutte ti saker per måned oppnås derfor ikke, men vi er oppe i ni. Løsningsprosenten for gjeldssaker er imidlertid oppe i 95%. Ordningen med aktivitetsplikt for sosialhjelp har ligget nede i hele år grunnet smittevernhensyn. Aktivitetsplikten settes i gang igjen over sommerferien når vaksineringen er gjennomført for målgruppen. Andelen av helt nye brukere som søker sosialhjelp og som skal være kartlagt er nede i 50% mot mål 90%. Årsaken er koronasituasjonen som har gjort det vanskelig med felles kartlegging mellom veilederne av smittevernhensyn. Vi vil også søke og klarlegge innholdet i denne indikatoren bedre for 2022.

Andel av søknader om sosialhjelp som er digitale er på 45% mot målet på 70%. Vi arbeider videre med å gjøre den digitale løsningen kjent via forskjellige kanaler.

Målet om å omsette minimum 170 kr/m² til vedlikehold av boliger per år nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker.

▪ Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.

Per 1. tertial har tjenesteområdet Sosial tjenestebistand et vurdert merforbruk tilsvarende 0,1 millioner kroner som prognose for året. Det er et vurdert merforbruk knyttet til økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året). Deler av dette dekkes inn av refusjonsberettiget fravær hvor det ikke er satt inn vikar.

▪ Planlagt utviklingsarbeid for 2021.

Rusomsorg: Det er to prosjektstillinger (erfaringskonsulenter) tilknyttet Annekset. Hensikten er aktivitet knyttet til personer med rusproblematikk. Prosjektet er på sitt 2. og siste år. Målene for prosjektet er ikke fullt ut nådd på grunn av tilpasninger til korona-pandemien. Prosjektet har ellers så langt vært vellykket.

FACT team vil bli etablert i siste halvår 2021.

Det er funnet en tomt som for bygging av forsterkede boliger til vanskeligstilte. Imidlertid har vi fått innsigelse fra Statsforvalteren på reguleringen og bruken av tomta og dette søker vi nå og løse. Byggeprosjektet er med bakgrunn i dette skjøvet ut i 2022.

Grunnet korona og litt for få ressurser har vi ikke vært i stand til å utøve særlig mye utadrettet virksomhet mot ungdom hva gjelder forebygging mot rus.

Sosial – økonomisk bistand

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Resultatene for KVP (kvalifiseringsprogrammet) 1. tertial er svært gode. Overgang til arbeid eller utdanning er på 75% mot mål på 60%. Andelen av deltagerne i KVP som er i tiltak er på 93% mot mål på 80%. Det er ikke målinger for aktivitetsplikten her da denne har ligget nede grunnet smittevernhensyn. Vi har imidlertid gitt mange av disse ungdommene tilbud om statlige tiltak.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Sosial - økonomisk bistand et vurdert mindreforbruk tilsvarende 1,8 millioner kroner som prognose for året. Vurdert mindreforbruk skyldes i hovedsak mindre utbetalinger som følge av færre flyktninger i 5-årsperioden og færre mottakere av kvalifiseringsstønad.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Aktivitetsplikten har ligget nede i hele perioden grunnet smittevernhensyn. Vi har imidlertid brukt statlige tiltak herunder lønnstilskudd i en viss grad. Den gode trenden i "prosjekt 2020" fortsetter med å avklare langtidsmottagere av sosialhjelp mot arbeid eller statlige ytelser. Muligheten for inngåelse av offentlig-offentlig samarbeidsavtale mellom NAV stat og Elverum kommune er utsjekket idet dette ikke lovlig lar seg gjøre.

Kultur og religiøse formål

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

En rekke mål i målekortet nås ikke som følge av lokale og nasjonale retningslinjer knyttet til korona, jfr. redusert besøk og åpningstider.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Per 1. tertial har tjenesteområdet Kultur og religiøse formål et vurdert merforbruk tilsvarende 0,1 million kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes i hovedsak økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året).

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Strategisk plan for kulturarbeid er ikke igangsatt. For øvrig vil planlagt utviklingsarbeid bli gjennomført.

Teknisk forvaltning

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**

Ingen avvik (resultatene for enkelte mål satt for 2021 vil ikke foreligge før senere på året)

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**

Ingen avvik på ordinær drift for tjenesteområde Teknisk forvaltning meldes per 1. tertial.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**

Ingen avvik. Risiko varsles for at oppstart av arbeidet med revisjon av kommunedelplan Vestad nord og kommuneplanens arealdel forsinkes.

Teknisk drift

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**
Ingen avvik (resultatene for enkelte mål satt for 2021 vil ikke foreligge før senere på året)
- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**
Per 1. tertial har tjenesteområdet Teknisk drift et vurdert merforbruk tilsvarende 0,7 millioner kroner som prognose for året. Vurdert merforbruk skyldes i hovedsak økte energipriser og økt energibruk (effekt topp i januar påvirker fjernvarmekostnadene for hele året).
- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**
Ingen avvik meldes per 1. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Næringsutvikling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2021.**
Ingen avvik meldes per 1. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2021 vil nås.
- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**
Ingen avvik meldes per 1. tertial – vurderingen er at økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021 vil holde.
- **Planlagt utviklingsarbeid for 2021.**
Ingen avvik meldes per 1. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Fellesfunksjoner

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2021.**
Per 1. tertial har tjenesteområdet Fellesfunksjoner et vurdert mindreforbruk tilsvarende 0,8 millioner kroner som prognose for året. Vurdert mindreforbruk skyldes økt rentekompensasjon fra Husbanken. Renten fastsettes desember 2021 og det er heftet usikkerhet knyttet til dette anslaget.

Oppsummert prognose for 2021

Kommunestyret har vedtatt budsjetttrammer på tjenesteområder. Nedenfor er en samlet oversikt på alle tjenesteområder (beløp i hele tusen). Merforbruk angis med negativt fortegn.

Tjenesteområde	Årsbudsjett	Vurdert avvik	Koronarelatert avvik	Avvik ordinær drift	Sentral vurdering*
Politisk styring	10 816	-100		-100	
Administrasjon	82 624	-2 497		-2 497	
Barnehage	178 327	-250		-250	
Skole	292 885	-1 500		-1 500	
Barnevern	46 921	812		812	
Helse	77 319	-2 076	-180	-1 896	
Pleie og omsorg	400 656	-8 571		-8 571	
Sosial - tjenestebistand	5 128	-118	-50	-68	
Sosial - økonomisk bistand	51 975	1 800		1 800	
Kultur- og religiøse formål	38 842	-3 734	-3 650	-84	
Teknisk forvaltning	7 977			0	
Teknisk drift	18 359	-350	-100	-250	
Næringsutvikling	4 873			0	
Fellesfunksjoner	13 311	800		800	
Total	1 230 013	-15 784	-3 980	-11 804	

Tabell: Budsjett for 2021 og vurdert avvik for tjenesteområdene i 1.000 kroner. Avvik i ordinær drift inneholder også mindreutgifter som følge av korona.

*** = Avvik over 2 % har rødt lys, avvik mellom 1 – 2 % har gult lys og avvik mindre enn 1 % har grønt lys.**

Kommentar:

I tabellen over er det et negativt avvik på 11,8 millioner kroner. Samlet avvik på tjenesteområdene eksklusiv fellesfunksjoner er negativt med 12,6 millioner kroner. I dette avviket er ikke koronarelatert avvik med. Koronarelaterte utgifter og inntekter er kommentert i eget kapittel.

Bevilgningsoversikt - Drift	Revidert budsjett	Vurdert avvik	Prognose 2021
(beløp i 1000 kr)	2021	2021	2021
Generelle driftsinntekter			
Rammetilskudd	-682 428	1 636	-684 066
Inntekts- og formuesskatt	-560 124	10 508	-570 632
Eiendomsskatt	-86 238		-86 238
Andre generelle driftsinntekter	-36 557		-36 557
Sum generelle driftsinntekter	-1 365 346	12 146	-1 377 493
Netto driftsutgifter			
Sum bevilgninger drift, netto	1 230 014	-11 804	1 241 818
Avskrivninger	121 900		121 900
Sum netto driftsutgifter	1 351 914	-11 804	1 363 718
Brutto driftsresultat	-13 432	-658	-13 775
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter	-11 920	2 500	-14 420
Utbytter	-4 100		-4 100
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler			
Renteutgifter	43 994	1 500	42 494
Avdrag på lån	86 974		86 974
Netto finansutgifter	114 948	4 000	110 948
Motpost avskrivninger	-121 900		-121 900
Netto driftsresultat	-20 384	3 342	-24 727
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	4 695	-3 057	7 752
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	5 372	200	5 172
Netto avsetninger* til eller bruk av disposisjonsfond	10 317		10 317
Dekning av tidligere års merforbruk			
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	20 384		23 241
*Mindreforbruk – avsatt til disposisjonsfond.	0		-1 486

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift. Avvikene som fremgår er avvik på ordinær drift

Bevilgningsoversikten viser prognostiserte avvik på ordinær drift. I budsjettet for 2021 er det etter KS vedtak 133/20 innarbeidet 17 millioner kroner i økt rammetilskudd som skal gå til dekning av merutgifter knyttet til pandemien. I budsjettet er midlene forutsatt avsatt til fond, men midlene har likevel effekt på netto driftsresultat. Korrigerer vi for denne bevilgningen vil prognose for netto driftsresultat være 7,7 millioner kroner. Positive avvik på inntekts- og formuesskatt og netto finansutgifter bidrar til å dekke merutgifter på tjenesteområdene og bidrar til en bedring av netto driftsresultat i ordinær drift. Dette må ses opp mot koronarelaterte avvik. Ut fra prognosene er det særs usikkert om vi får dekket alle merutgifter knyttet til korona, og vi må derfor påregne at det positive avviket i ordinær drift må gå til å dekke merutgifter knyttet til korona. Prognosene knyttet til koronautgifter er usikre og endringer i smittesituasjonen vil kunne gi store utslag.

Kommunedirektøren kan ikke tilrå kommunestyret å foreta budsjettjusteringer av tjenesteområdenes budsjettrammer (kommunestyrets rammevedtak) slik det fremgår av de vurderte avvikene i tabellene. Til det er usikkerheten for stor i forhold til koronarelaterte merutgifter.

Investeringsprosjekter - status

I tabellen nedenfor (tabell 1) vises pågående investeringsprosjekter som har avvik per utgangen av 1. tertial 2021. Kommentarene gir forklaringer til tallene. Ved gjennomgangen for 2. tertial, vil disse prosjektene bli vurdert på nytt.

I tabell 2 nedenfor vises prosjekter som ble forsinket og ikke gjennomført i henhold til plan i 2020. Disse foreslås budsjettjustert med nye bevilgninger for 2021 som finansieres fra ubrukte lånemidler.

Prosjekt	Prosjekt (tall i 1000 kr)	Revidert budsjett 2021	Avvik	Kommentar på avvik mot budsjett
14418001	12 boenheter for unge med nedsatt funksjonsnivå	33 000	33 000	Ydalir boligutvikling er nå i gang med prosjektering/-utarbeidelse av bebyggelsesplan. Framdrifts- og betalingsplan forventes å foreligge i løpet av 2. tertial. Mye tyder på at byggestart ikke blir før i 2022.
18001000	Rehabilitering og ombygging bolig i Tømmervegen	1 700	1 700	Innhentet tilbud fra rammeavtale leverandører viser at tiltakene blir for omfattende kostnadsmessig. Prosjektet utgår og boligen selges som oppussingsprosjekt.
62109010	Infrastruktur Vestad skole	1 527	1 000	Ferdigstilt august 2020. Ettårsbefaring sommer 2021. Eksakt totalforbruk for 2021 vil framkomme etter befaringen.
62120007	IKT i skole 2021	3 150	-1 935	Ny bevilgning jfr KS sak 017/21. Bruk av ubrukt fondsmidler til IKT satsing i grunnskolen, vil dekke investeringen.
74100000	Lager til elektrisk drevne kjøretøy	300	281	Ferdigstilt. Prosjektet ble nesten ferdig i 2020, men ble likevel rebudsjettert med 300 000 kroner.
74205006	Deconx - smittevern maskin	300	25	Bestilt.
90100021	Kjøp av biler-jevn utskifting 2021	5 770	1 000	Mindre kjøp av biler enn budsjettert på grunn av at planlagte kjøp utsettes.
40800020	Agresso 2020	-	-30	Oppgradering i 2020 er ferdig. Påløpte utgifter er fakturerte beløp som har kommet etter at regnskapet for 2020 ble avsluttet.
62113000	Lillemoen skole - Tilbygg/rehabilitering	-	-1 939	Bygningsmessig ferdig. Utomhus og riving av utrangert skolebygg pågår og ferdigstilles sommeren 2021.
90110021	Maskiner (teknikk og miljø)	-	-495	Finansieres med overføring av driftsmidler.
90329410	Utfasing av oljekjeler	-	-856	Gjenstår en slutfaktura fra Energima knyttet til montering av varmepumpe, samt oppgraving av 3 oljetanker som utføres av sektor for teknikk og miljø.
90411013	Undergang Jernbane Heradsbygd	-	-1 200	Etterslep på betaling av pumpestasjon. Høye konsulent-honorarer mot BaneNor.
92180001	Rive utrangerte bygninger (Fjeldmoravegen barnehage)	-	-1 800	Dekkes av Covid-19-midler fra staten som er avsatt på fond.
92180002	Etablere sentral driftskontroll rådhuset	-	-245	Dekkes av Covid-19-midler fra staten som er avsatt på fond.
92180003	Etablere brannvannsforsyning Hanstad skole	-	-1 100	Dekkes av Covid-19-midler fra staten som er avsatt på fond.

Tabell: Investeringsprosjekter i Elverum kommune – status per 1. tertial 2021.

Ved slutten av regnskapsåret 2020 var det noen investeringer som av ulike årsaker ikke ble gjennomført som forutsatt. Det foreslås derfor at prosjektene bevilges midler nå i 2021. Dette finansieres med ubrukt lånemidler.

Investeringsprosjekter utsatt fra 2020		
Prosjekt	Beløp i 1000 kr	Kommentar
62113000 Lillemoen skole	1 939	Mindreforbruket i 2020 skyldes forsinket framdrift grunnet manglende avklaring om rivningstillatelse.
62204100 Ydalir skole	640	Mindre forbruket i 2020 skyldes utsatt garantibefaring knyttet til blant annet prøvedrift.
90329410 Utfasing oljekjeler	856	Mindreforbruket i 2020 skyldes forsinket levering av varmepumpe, samt at oppgraving av oljetanker ikke var hensiktsmessig med tele i bakken.
95204020 Gate, veg, park	1 000	Sen slutføring av prosjekter i 2020
66308000 Allaktivitetsarena	36	Allaktivitetsarena, forsinket fremdrift
95205020 Rehab. bruer	36	Linnerud bru, forsinket fremdrift
40700020 IKT, velferdsteknologi	2 140	Mindreforbruket i 2020 på velferdsteknologi skyldes at planlagte investeringsaktiviteter ble sterkt forsinket grunnet omprioriteringer ifm koronapandemi og at leverandørens løsninger frem til nå har hatt mangelfull funksjonalitet, begrenset integrasjon mot kommunens velferdsplattform og er opplevd noe umodne. Noen aktiviteter ble påstartet høsten 2020 og vil bli ferdigstilt i 2021.

Tabell: Investeringsprosjekter utsatt fra 2020.

Bevilgningsoversikt – Investering (beløp i 1000 kr)	Revidert budsjett 2021	Forslag til budsjett- endringer 2021	Merknad	Justert budsjett 2021
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	126 562	10 345	1)	136 907
Tilskudd til andres investeringer				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14 695			14 695
Utlån av egne midler				
Avdrag på lån				
Sum investeringsutgifter	141 257			151 602
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-17 618	-2 069	2)	-19 687
Tilskudd fra andre	-17 200	9 798	3)	-7 402
Salg av varige driftsmidler	-1175			-1 175
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
Bruk av lån	-90 568	-15 017	4)	-105 585
Sum investeringsinntekter	-126 562			-133 849
Videreutlån				
Videreutlån	85 000			85 000
Bruk av lån til videreutlån	-85 000			-85 000
Avdrag på lån til videreutlån	26 637			26 637
Mottatte avdrag på videreutlån	-26 637			-26 637
Netto utgifter videreutlån	0			0

Bevilgningsoversikt – Investering (beløp i 1000 kr)	Revidert budsjett 2021	Forslag til budsjett- endringer 2021	Merknad	Justert budsjett 2021
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	-4 695	-3 057	5)	-7 752
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-10 000			-10 000
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-14 695			-17 752
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0			0

Tabell: Bevilgningsoversikt - investering etter foreslåtte budsjettendringer.

Merknader:

- 1) Investeringsprosjekter som ble utsatt fra 2020 og som søkes bevilget på nytt i 2021 summerer seg til kr 6.647.000, jfr tabell 1 over. I tillegg skal kr 495 000 til maskiner og biler dekkes av driftsmidler og må budsjettjusteres. I KS 17/21 Bruk av ubrukte fondsmidler til IKT satsing i grunnskolen ble det vedtatt å overføre 1 935 000 kr. fra driftsfond til investeringer. Som nevnt i saken, skal det til samme formål også brukes kr 377 000 av midler fra Statsforvalteren fra 2020 samt kr 250 000 i driftsmidler som kommunestyret bevilget i KS 33/20 Handlings- og økonomiplan 21-24. Dette må budsjettjusteres med overføring fra drift til investering.
- 2) Kommunen får kompensert betalt merverdiavgift. Økte investeringer gir vel 2 millioner kroner mer i merverdiavgiftskompensasjonen.
- 3) Budsjetterte spillemidler til Ydalir skole på 10 000 000 kr vil ikke utbetalt i 2021, men senere i planperioden. 202 000 kr er tilskudd fra Statsforvalteren til IKT i grunnskolen.
- 4) Økte investeringsutgifter finansieres av ubrukte lånemidler utover mva kompensasjon og tilskudd.
- 5) Overføring fra drift til investering, se punkt 1).

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å foreta budsjettjusteringer for investeringer som vist i tabellene over.